

titia ex lege est, non sit tua. Apostolus Paulus loquitur : mihi amantes justitiam suam non calumnientur. Ecce ubi illum habes : aperi, lege, audi, vide. Tuam justitiam noli habere : stercora illam deputat Apostolus, quamvis sit ex lege, tamen quia suam. « Ignorantes enim » Dei justitiam, et suam volentes constituere, justitiæ Dei » non sunt subjecti¹. » Noli putare quia Christianus vocaris, ideo te non posse offendere in lapidem offensionis. Cujus gratiæ derogas, in ipsum offendis. Minus est offendere Christum in cruce pendentem, quam in cœlo sedentem. Justitia sit, sed ex gratia sit, a Deo tibi sit; non tua sit. « Sacerdotes tui, inquit, induantur justitiam². » Vestis accipitur, non cum capillis nascitur : pecora de suo vestiuntur. Hanc prædicat apostolus Paulus : a Deo tibi sit. Geme ut impetres, plora ut impetres, crede ut impetres. « Qui, inquit, invocaverit nomen » Domini, salvus erit³. » An putatis sic dictum esse; « Qui » invocaverit nomen Domini, salvus erit; » quasi a febre, aut a peste, aut a podagra, aut aliquo dolore corporis? Non sic, sed salvus erit, justus erit. « Quia non » est opus sanis medicus, sed male habentibus⁴. » Expo-
 suit cum dixit; « Non veni vocare justos, sed peccatores⁵. »

XII. Videte ergo quid sequitur. « Et inveniar, inquit, » in illo, non habens meam justitiam, quæ ex lege est; » quamvis ex lege, tamen meam : « Sed eam quæ est per » fidem Christi; » quæ impetratur a Deo, « Quæ est ex » Deo, justitiam in fide, ad cognoscendum eum, et vir- » tutem resurrectionis ejus⁶. » Aliquid magnum est, agnos-
 cere virtutem resurrectionis Christi. Hoc putatis esse magnum, quia carnem suam resuscitavit? Ipsam dixit virtu-
 tem resurrectionis ejus? Nonne erit etiam nostra in fine

¹ Rom. x, 3. — ² Psal. cxxxv, 16. — ³ Joël, ii, 32. — ⁴ Matth. ix, 12. — ⁵ Ibid. 13. — ⁶ Philip. iii, 9, 10.

sæculi resurrectio? Nonne et nostrum corruptibile hoc induet incorruptionem, et mortale hoc induet immortalitatem¹? Nonne quomodo ipse resurrexit a mortuis, et jam non moritur, et mors ei ultra non dominabitur², sic et nos, mirabilius, ut ita dicam? Nam illius caro non vidit corruptionem, nostra de cinere reparatur. Magnum est quidem, quia præcessit in exemplo, et dedit³ nobis quid speraremus : sed non hoc est solum illi qui de justitia loquebatur non sua, sed illa quæ ex Deo est, et ibi nominavit virtutem resurrectionis Christi : agnosce ibi justificationem tuam. Ex illius enim resurrectione justificamur, tanquam a petra circumcidamur. Propterea inde cœpit, « Nos sumus circumcisio. » Unde circumcisio? A petra. Qua petra? Christo. Quomodo? Octavo die. Quomodo resurrexit Dominus Dominico die.

XIII. Hanc ergo, fratres mei, justificationem et habeamus in quantum habemus, et augeamus in quantum minores sumus, et perficiamus cum illuc venerimus, ubi dicetur: « Ubi est, mors, victoria tua? Ubi est, mors, » aculeus tuus⁴? » Sed totum ex Deo : non tamen quasi dormientes, non quasi ut non conemur, non quasi ut non velimus. Sine voluntate tua non erit in te justitia Dei. Voluntas quidem non est nisi tua, justitia non est nisi Dei. Esse potest justitia Dei sine voluntate tua, sed in te esse non potest præter voluntatem tuam. Demonstratum est quid agere debeas : jussit lex, Non facias illud, non illud; Fac hoc atque illud. Demonstratum est tibi, jussum est tibi, apertum est tibi, si tibi est cor, intellexisti quid facias : roga ut facias, si cognoscis virtutem resurrectionis Christi. « Traditus est enim propter » delicta nostra, et resurrexit propter justificationem

¹ 1 Cor. xv, 54. — ² Rom. vi, 9. — ³ Forte ostendit. — ⁴ 1 Cor. xv, 55.

» nostram¹? » Quid est, « Propter justificationem nostram? » Ut justificet nos, ut justos faciat nos. Eris opus Dei, non solum quia homo es, sed etiam quia justus es. Melius est enim justum esse, quam te hominem esse. Si hominem te fecit Deus, et justum tu te facis; melius aliquid facis quam fecit Deus. Sed sine te fecit te Deus. Non enim adhibuisti aliquem consensum, ut te faceret Deus. Quomodo consentiebas qui non eras? Qui ergo fecit te sine te, non te justificat sine te. Ergo fecit nescientem, justificat volentem. Tamen ipse justificat, ne sit justitia tua, ne redeas ad damna, ad detrimenta et stercora, invenire in illo non habens justitiam tuam « Quæ ex lege est, sed justitiam per fidem Christi, quæ » est ex Deo : justitiam ex fide, ad cognoscendum eum, » et virtutem resurrectionis ejus, et communicationem » passionum ejus. » Et ipsa virtus tua erit; communicatio passionum Christi, virtus tua erit.

XIV. Quid autem erit in communicationibus passionum Christi, si charitas non erit? Nonne inveniuntur torti latrones in tanta fortitudine corporum, ut quidam eorum non solum conscios prodere noluerint, sed nec nomina sua confiteri dignati sint, inter cruciatus, inter tormenta, effossis lateribus, et pene perditis membris, manserit animus in obstinatione nequissima? Vide ergo quid amabant. Facere tamen ista sine magno amore non poterant. Sed non sic amator Dei. Deus non amatur, nisi de Deo. Amavit ille nescio quid aliud de carne, sicut homo. Quodlibet amaverit, socios suos amaverit, conscientiam scelerum amaverit, gloriam in facinoribus amaverit, quodlibet amaverit; multum amavit, qui torqueri potuit, deficere non potuit. Si ergo ille non potuit, qui torqueri potuit, deficere non potuit; si ergo

¹ Rom. iv, 25.

ille non potuit tanta perferre sine amore; nec tu poteris communicare Christi passionibus sine amore.

XV. Sed quæro quo amore. Non sit cupiditas, sed sit charitas. « Si enim, inquit, tradidero corpus meum ut » ardeam, et charitatem non habeam, nihil mihi prodest¹. » Ut prosit tibi communicatio passionum Christi, charitas adsit. Unde tibi charitas? O mendicissima infirmitas, unde tibi charitas Dei? Vis ostendo tibi unde sit tibi? Ipsum interroga horrearium Dominicum. Si enim in te fuerit charitas Dei, communicabis Christi passionibus et verus eris martyr. In quo charitas coronatur, ipse erit verus martyr. Unde ergo tibi? « Habemus thesaurum » istum in vasis fictilibus, ait ipse Apostolus, ut eminentia » virtutis sit Dei, et non ex nobis². » Ergo unde tibi charitas, nisi quia diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis³? Ecce ad quod geme. Contemne spiritum tuum, accipe Spiritum Dei. Non timeat spiritus tuus, ne cum cœperit in te habitare Spiritus Dei, angustias patiat in corpore tuo. Cum habitare in corpore tuo cœperit Spiritus Dei, non inde excludet spiritum tuum : noli timere. Si divitem aliquem hospitio suscipias, pateris angustias, ubi maneat tu non invenis, ubi illi lectus paretur, ubi conjux, ubi filii, ubi familia. Quid ago, inquis? Quo eo? quo migrabo? Suscipe divitem Spiritum Dei : dilataberis, non angustaberis. « Dilatasti gressus tuos subter me⁴, dicis. Hospiti tuo dicturus es : « Dilatasti gressus meos subter me. » Quando non hic eras, angustias patiebar : implesti cellam meam, et non me exclusisti, sed angustiam meam. Cum enim dicit : « Charitas Dei diffusa est, » ipsa diffusio latitudinem significat. Non ergo timeas angustias, recipe

¹ 1 Cor. xiii, 3. — ² 2 Cor. iv, 7. — ³ Florus ad Rom. v. — ⁴ Psal. xvii, 57.

hospitem istum : et non sit hospes quasi de transeuntibus. Non enim habet dare discedendo : veniens habitet in te, et dedit. Ipsius esto, non te deserat, non inde migret : tene illum omnino, et dic illi ; « Domine Deus » noster, posside nos¹. »

XVI. Ergo ad hoc, inquit, habeamus justitiam, quæ ex Deo est, ad cognoscendum eum, et virtutem resurrectionis ejus, et communicationem passionum ejus, conformati morti ipsius. « Consepulti enim, inquit, sumus cum Christo per baptismum in mortem, ut quem » admodum Christus surrexit a mortuis, sic et nos in » novitate vitæ ambulemus². » Morere, ut vivas : sepelire, ut resurgas. Cum enim sepultus fueris, et resurrexeris, tunc verum erit : Sursum cor. Sapiuit quod dixi. Numquid iste sermo saperet, nisi esset in vobis interna dulcedo ? « Conformatus, inquit, morti ipsius, si quo modo » occurram in resurrectionem mortuorum. » De justitia loquebatur, justitia quæ est ex fide Christi, justitia quæ a Deo est, et sic cuncta executus est. Et cum justitiam quæreret, dicens : « Ut inveniar in illo non habens » meam justitiam, quæ ex lege est, sed justitiam quæ est » ex fide Christi, quæ est ex Deo : » dicit modo, « Si » quo modo occurram in resurrectionem mortuorum. » Quare dixisti : « Si quo modo occurram ? Non quia jam » acceperim, aut jam perfectus sim : sequor autem, si » quo modo apprehendam, in quo et apprehensus sum » a Christo Jesu³. » Prævenit me justitia ipsius, sequatur illum mea. Tunc autem sequetur mea, si non sit mea. « Si quo modo occurram. Non quia jam acceperim, aut » jam perfectus sim. » Cœperunt mirari, qui hoc audiebant dicentem Apostolum : « Non quia jam acceperim, » aut jam perfectus sim. » Quid est quod nondum acce-

¹ Isai. xxvi, 14, juxta lxx. — ² Rom. vi, 4. — ³ Philip. iii, 9-12.

perat ? Fidem habebat, virtutem habebat, spem habebat, charitate flagrabat, virtutes operabatur, invictissime prædicabat, omnes persecutiones tolerabat, in omnibus patiens, amans Ecclesiam, sollicitudinem omnium ecclesiarum corde gestans : quid nondum acceperat ? « Non » quia jam acceperim, aut jam perfectus sim. » Quid est quod dicis ? Dicis, et miramur ; dicis, et stupemus. Novimus enim quid audiamus : quid dicis ? « Fratres, » ait. Quid est quod dicis ? quid dicis ? « Ego me non arbitror apprehendisse¹. » Nolite, inquit, in me falli : plus me ipse novi quam vos. Si nescio quid mihi desit ; nescio quid adsit. « Ego me ipsum non arbitror apprehendisse. » Unum autem : » hoc non me arbitror apprehendisse. Multa habeo, et unum nondum apprehendi. « Unam petiti » a Domino, hanc requiram. » Quid petisti, aut quid requiris ? « Ut inhabitem in domo Domini per omnes dies » vitæ meæ. » Ut quid ? « Ut contempler delectationem » Domini². » Ipsum est unum, quod se dicebat nondum apprehendisse Apostolus : et quantum illi deerat, in tantum nondum perfectus erat.

XVII. Meministis, fratres mei, Evangelicæ illius lectionis, ubi duæ sorores Dominum susceperunt, Martha et Maria³. Certe recolitis, Martha in multo ministerio conversabatur, et occupata erat circa curam domus ; quippe Dominum hospitio receperat et Discipulos ejus. Satagebat omni cura religiosissima, ne sancti apud eam ullam paterentur injuriam. Cum ergo esset occupata circa multum ministerium, Maria soror ejus sedebat ad pedes Domini, et verbum ejus audiebat. Illa in labore stomachabunda, quod illam videret sedentem, et de suis laboribus nihil curantem, interpellavit Dominum : « Placet, inquit, » tibi, Domine, quod soror mea deseruit me, et ecce tan-

¹ Philip. iii, 13. — ² Psal. xxvi, 4. — ³ Luc. x.

» tum in ministerio laboro? Et Dominus, Martha, Martha, circa multum es occupata. Porro unum est necessarium. Maria meliorem partem elegit, quæ non auferetur » ab ea¹. » Tu bonam, sed ista meliorem. Tu bonam, (Bonum est enim conversari in obsequio sanctorum :) sed ista meliorem. Denique quod tu elegisti, transit. Ministras esurientibus, ministras sitientibus, ministras lectulos dormituris, præbes domum habitare volentibus : omnia ista transeunt. Erit tempus ubi nemo esuriat, neque sitiatur, nemo dormiat. Ergo cura tua auferetur a te. « Maria » meliorem elegit partem, quæ non auferetur ab ea. » Non auferetur : contemplari elegit, verbo vivere elegit. Qualis erit vita de Verbo sine verbo? Modo ista vivebat de Verbo, sed sonante verbo. Erit vita de Verbo, nullo sonante verbo. Ipsum Verbum vita est. « Similes ei erimus, » quoniam videbimus eum sicuti est². » Ipsa erat una, ut contemplaretur delectationem Domini. Hoc in sæculi hujus nocte non possumus. « Mane astabo tibi, et contem- » bor³. » Ergo, « Ego, inquit, me non arbitror apprehen- » disse. Unum autem. »

XVIII. Quid ergo facio? « Quæ retro oblitus, in ea » quæ ante sunt extentus, secundum intentionem sequor⁴. » Adhuc sequor : « Ad palmam supernæ vocationis Dei in » Christo Jesu. » Adhuc sequor, adhuc proficio, adhuc ambulo, adhuc in via sum, adhuc me extendo, nondum perveni. Ergo si et tu ambulas, si te extendis, si ea quæ ventura sunt cogitas; obliviscere præterita, noli in ea respicere, ne ibi remaneas ubi respexeris. « Mementote uxoris » Lot⁵. Quotquot ergo perfecti, hoc sapiamus. » Dixerat, « Non sum perfectus : » et dicit, « Quotquot perfecti, » hoc sapiamus. Ego me non arbitror apprehendisse. Non

¹ Luc. x, 41, 42. — ² 1 Joan. iii, 2. — ³ Psal. v, 5. — ⁴ Philip. iii, 14. — ⁵ Luc. xvii, 32.

» quia jam acceperim, aut jam perfectus sim¹ : » et dicit, » Quotquot perfecti, hoc sapiamus. » Perfecti, et non perfecti : perfecti viatores, nondum perfecti possessores. Et ut noveritis quod perfectos viatores dicat; qui jam in via ambulant, perfecti viatores sunt : ut scias viatores eum dixisse, non habitatores, non possessores; audi quod sequitur : « Quotquot ergo perfecti, hoc sapiamus. Et si » quid aliter sapitis, » ne forte subrepat vobis, quia vos aliquid estis. « Qui autem se ipsum putat esse aliquid, » cum nihil sit, se ipsum seducit². Et qui se putat aliquid » scire, necdum scit quemadmodum oportet scire³. » Ergo, « Et si quid aliter sapitis, » quasi parvuli; « Id quo- » que vobis Deus revelabit. Verumtamen in quo perve- » nimus, in eo ambulemus³. » Ut revelet nobis Deus et quod aliter sapimus, in quo pervenimus, non in eo remaneamus, sed in eo ambulemus. Videtis quia viatores sumus. Dicitis: Quid est ambulare? Breviter dico: Proficere; ne forte non intelligatis, et pigrius ambuletis. Proficite, fratres mei, discutite vos semper sine dolo, sine adulatione, sine palpatione. Non enim aliquis est intus tecum, cui erubescas, et jactes te. Est ibi, sed cui placet humilitas, ipse te probet. Proba et te ipsum tu ipse. Semper tibi displiceat quod es, si vis pervenire ad id quod nondum es. Nam ubi tibi placuisti, ibi remansisti. Si autem dixeris, Sufficit; et peristi: Semper adde, semper ambula, semper profice: noli in via remanere, noli retro redire, noli deviare. Remanet, qui non proficit; retro redit, qui ad ea revolvitur, unde jam abscesserat; deviat, qui apostatat. Melius it claudus in via, quam cursor præter viam. Conversi ad Dominum, etc.

¹ Philip. iii, 15. — ² Galat. vi, 3. — ³ 1 Cor. viii, 2. — ⁴ Philip. iii, 16.